

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: T. N. T.
st. přísl. X
doručovací adresa: X

zastoupena Mgr. Radimem Strnadem, advokátem
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor azylové a migrační
politiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2019, č. j. OAM-634/ZA-ZA12-HA08-2018, e. č. B007363,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2019, č. j. OAM-634/ZA-ZA12-HA08-2018, e. č. B007363 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval dosavadní průběh řízení. Ve vztahu k jednotlivým formám mezinárodní ochrany poté uvedl, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by byla v zemi původu pronásledována z důvodu uplatňování svých polických práv či z jiných důvodů rozhodných pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.
3. Naopak je podle žalovaného zřejmé, že žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochrana proto, aby tímto způsobem legalizovala svůj pobyt na území České republiky poté, co jí bylo zrušeno bytové oprávnění. Za tímto účelem je však nutné využít některý z institutů zakotvených v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a nikoliv zneužívat právní úpravu jednotlivých forem azylu a doplňkové ochrany. O záměru žalobkyně podle žalovaného svědčí také skutečnost, že do České republiky přicestovala již v roce 2008 za účelem podnikání, přičemž o udělení mezinárodní ochrany požádala až poté, kdy jí v důsledku zrušení povolení k pobytu hrozilo správní vyhoštění.
4. Za azylově relevantní pak nelze považovat důvody sociálního či ekonomického charakteru. Žalobkyně je zdravou osobou, jejíž zletilý potomek žije ve Vietnamu. Následně se žalovaný zabýval na základě informací o zemi původu tím, zda jsou v případě žalobkyně dány důvody pro udělení doplňkové ochrany. Konkrétně uvedl, že žalobkyni nehrozí v případě návratu do vlasti vykonání trestu smrti. Stejně tak nebude vystavena mučení, nelidskému nebo ponižování zacházení či trestání. Přestože žalovaný připustil, že ve Vietnamu může docházet k cílenému omezování pohybu a represí, týká se to pouze vybraných skupin osob (za přestupky proti národní bezpečnosti), mezi které žalobkyně nepatří. Sama ostatně vypověděla, že Vietnam v letech 2011, 2013 a 2016 navštívila, aniž by měla s tamními orgány veřejné moci jakékoliv problémy.

III. Žaloba

5. V žalobě bylo namítáno, že skutkové a právní závěry obsažené v odůvodnění napadeného rozhodnutí nemají ve správním spisu oporu. V této souvislosti žalobkyně argumentovala tím, že žalovaný se zabýval možností vycestování do země původu výhradně ve vztahu k zákonným důvodům pro udělení jednotlivých forem azylu. Nevypořádal se však dostatečně s tím, zda nejsou u žalobkyně důvody pro udělení doplňkové ochrany, a to v kontextu zásahu do jejího soukromého a rodinného života, což může představovat porušení mezinárodních závazků České republiky (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu).
6. K tomu žalobkyně doplnila, že žalovaný nevěnoval žádnou pozornost okolnostem, za kterých jí nebylo bytové oprávnění prodlouženo, přestože se jedná o skutečnost, která má pro posouzení možnosti vycestování zásadní význam.
7. Stejně tak se žalovaný vůbec nevyjádřil k situaci osob, které se do Vietnamu navrací jako neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu, přestože může podle dostupných informací

docházet k jejich repatriaci či uvěznění. Naopak žalovaný vycházel pouze z toho, že žalobkyně Vietnam v posledních letech dobrovolně navštívila, což nelze považovat za dostatečné.

8. Z výše uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, žalovanému uložil povinnost k náhradě nákladů soudního řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Co se týče uplatněných námitek, žalovaný k tomu doplnil, že pro účely vydání napadeného rozhodnutí bylo shromážděno dostatečné množství aktuálních informací o zemi původu, přičemž bylo přihlédnuto ke všemu, co žalobkyně vypověděla. K tomu žalovaný doplnil, že institut překážek vycestování byl již překonán, a to institutem doplňkové ochrany.
10. V tomto ohledu žalovaný nepovažoval za nutné zabývat se podrobně důvody pro zamítnutí žádosti žalobkyně o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, neboť se jedná o samostatné řízení v režimu zákona o pobytu cizinců. Pokud se jedná o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu, žalovaný má za to, že pracoval s aktuálními zprávami o zemi původu, podle kterých je ve Vietnamu svoboda pohybu garantována. Žalobkyně nespadá do kategorie osob, které by mohly být pro své politické názory nebo aktivity ze strany vietnamských státních orgánů postihovány.
11. Žalovaný proto krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Správní spis

12. Ve správním spisu se nachází předávací protokol obsahující kopii cestovního dokladu žalobkyně, záznam o poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a protokol o pohovoru k dané žádosti ze dne 25. 7. 2018.
13. Z těchto podkladů mimo jiné vyplývá, že žalobkyně do České republiky přicestovala v roce 2008. Od té doby Vietnam navštívila celkem třikrát, a to v letech 2011, 2013 a 2016. V České republice původně podnikala. Následně pozbyla oprávnění k pobytu. Důvody však neupřesnila. Ve vycestování do vlasti jí nebrání žádná překážka, ale vrátit se tam nechce, neboť by si s ohledem na svůj věk jen těžko zajistila práci a bydlení. V České republice má manžela, ale žijí již rok odděleně. Ve Vietnamu žije její dcera, která je vdaná a má vlastní rodinu. Na její pomoc se žalobkyně spoléhat nemůže. Je to její první žádost o udělení mezinárodní ochrany.
14. Za účelem vydání rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany byly do správního spisu založeny následující informace o zemi původu: Ministerstvo zahraničních věcí Spojených států amerických – zpráva o dodržování lidských práv v roce 2017 – Vietnam; Freedom House – Svoboda ve světě 2017 – Vietnam; Informace Amnesty International ze dne 22. 2. 2018 – Výroční zpráva 2018 – Vietnam; Informace Human Rights Watch ze dne 18. 1. 2018 – Výroční zpráva 2018 – Vietnam; Informace OAMP ze dne 10. 11. 2017 – Bezpečnostní a politická situace v zemi – Vietnam; Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) květen 2017 – Údaje o zemi – Vietnam; Výroční zpráva EU o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2016 – Vietnamská socialistická republika; Informace OAMP ze dne 31. 5. 2019 – Bezpečnostní a politická situace v zemi – Vietnam; Mezinárodní organizace pro migraci 2018 – Údaje o zemi původu – Vietnam.
15. Součástí spisové dokumentace jsou rovněž protokoly o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 27. 7. 2018 a ze dne 18. 6. 2019, ze kterých vyplývá, že

žalobkyně byla poučena o svých procesních právech ve smyslu ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Na dotaz úřední osoby poté výslovně uvedla, že se s jednotlivými podklady pro rozhodnutí nechce seznámit ani se vyjádřit k jejich obsahu. Stejně tak žalobkyně nenavrhovala doplnění těchto podkladů a neuvedla žádné nové skutečnosti nebo nové informace rozhodné pro posouzení podané žádosti.

16. Následně bylo vydáno napadeného rozhodnutí, které je v současné době předmětem soudního přezkumu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

17. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
18. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
19. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
20. Žaloba **není důvodná**.
21. V žalobě bylo namítáno, že žalovaný dostatečně neposoudil, zda v důsledku neudělení mezinárodní ochrany a nuceného vycestování do země původu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, což by mohlo být důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. V této souvislosti žalobkyně doplnila, že žalovaný sice zdůraznil možnost legalizace jejího pobytu v režimu zákona o pobytu cizinců, ale již se nezabýval tím, za jakých okolností žalobkyně své předcházející pobytové oprávnění pozbyla, resp. zda bude mít v budoucnu objektivní možnost návratu na území České republiky.
22. Pokud se jedná o namítaný zásah do soukromého a rodinného života, krajský soud předně připomíná, že se jedná o základní právo relativní povahy, do kterého může být v určitých (zákonem stanovených) případech zasazeno, pakliže je dodržen požadavek nezbytnosti a přiměřenosti. V nyní projednávané věci žalobkyně pobývala na území České republiky od roku 2008, a to na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, o které následně přišla z důvodů, které nebyla schopna specifikovat. Kromě toho vypověděla, že se svým manželem T. V. T., nar. X, který se nachází rovněž na území České republiky, žije již rok odděleně. Ve Vietnamu naopak žije její zletilá dcera, která má již vlastní rodinu.
23. K tomu krajský soud uvádí, že žalobkyně kromě doby pobytu neargumentuje tím, že by měla na území České republiky vytvořeny jakékoliv rodinné či silné emocionální vazby. Jedinou výjimkou je formální existence manželství. Žalobkyně ovšem se svým manželem dlouhodobě nežije a ani neví, kde se zdržuje. Krajskému soudu je poté z vlastní rozhodovací činnosti známo, že manžel žalobkyně je rovněž neúspěšným žadatelem o udělení mezinárodní ochrany vietnamské státní příslušnosti. Jeho žádost totiž byla žalovaným správním orgánem jako vyhodnocena jako nepřijatelná a řízení o ní bylo žalovaným zastaveno, což je v současné době samostatným předmětem soudního přezkumu (řízení vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 33 Az 40/2019).
24. Z výše uvedeného nelze podle názoru krajského soudu dovodit, že samotné vycestování žalobkyně v důsledku neudělení mezinárodní ochrany by představovalo nepřiměřený zásah do

soukromého a rodinného života. V tomto ohledu je vhodné připomenout, že neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni nebrání v tom, aby se do České republiky v budoucnu navrátila. Na rozdíl od správního vyhoštění, které je spojeno s časově vymezeným a zpravidla dlouhodobým zákazem vstupu a pobytu na území, neudělení mezinárodní ochrany není překážkou pro získání pobytového oprávnění (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 Azs 119/2017 – 39, a ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008; odkazovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).

25. Co se týče pozbytí dřívějšího povolení k pobytu, resp. obavy žalobkyně o nemožnosti jeho opětovného získání, byla by tato skutečnost azylově relevantní pouze za předpokladu, že by dočasná nemožnost návratu žalobkyně do České republiky představovala nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Jak již však bylo výše uvedeno, žalobkyně netvrdila, že by měla na území České republiky v současné době jakékoliv osobní vazby, a to vyjma manželství s jiným žadatelem o mezinárodní ochranu, se kterým dlouhodobě nežije a není s ním ani v kontaktu. Kromě subjektivní obavy žalobkyně navíc nevyšlo v řízení najevo, že by ve vztahu k její osobě bylo získání některého z pobytových oprávnění v režimu zákona o pobytu cizinců objektivně vyloučeno.
26. Žalovaný proto správně vyhodnotil, že postup žalobkyně v podstatě spočíval ve využití institutu mezinárodní ochrany za účelem legalizace pobytu z jiných než azylově relevantních důvodů. Tento závěr podporuje rovněž výpověď samotné žalobkyně, která uvedla, že v návratu do Vietnamu jí brání výhradně ekonomické důvody spojené s jejím věkem a nedostatkem vzdělání, v důsledku čehož by si nebyla schopna zajistit bydlení a obživu.
27. Krajský soud se v tomto směru ztotožňuje se žalovaným v tom, že ekonomické problémy není zásadně možné považovat za důvody pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 – 44, nebo ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69).
28. V individuálních případech lze uvažovat pouze o udělení humanitárního azylu. Jedná se však o formu mezinárodní ochrany, na jejíž udělení není právní nárok, přičemž se týká pouze výjimečných situací či okolností hodných zvláštního zřetele, pakliže by neposkytnutí žádné formy mezinárodní ochrany bylo ve svém důsledku „nehumánní“ (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 36/2005-48, a ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016 – 87).
29. Žalobkyně však kromě svého věku (ročník X) a absence vzdělání žádné jiné relevantní okolnosti neuvedla. Naopak nelze opomenout, že je zdravá a v České republice mnoho let podnikala. V současné době si podle svých slov přivydělává na různých brigádách. Přestože ve Vietnamu nepochybně panují jiné ekonomicko-sociální podmínky, uvedené skutečnosti nenásvědčují tomu, že by žalobkyně byla v zemi původu oproti jiným státním občanům výrazně znevýhodněna.
30. Ze zprávy Mezinárodní organizace pro migraci IOM 2018, která byla do správního spisu založena, navíc vyplývá, že ve Vietnamu existuje za určitých podmínek přístupný systém zdravotní a sociální péče, zprostředkování zaměstnání či podpory při nezaměstnanosti. Stejně tak lze využít pomoc při hledání dostupného bydlení. Příslušná mezinárodní organizace navíc navrátilcům poskytuje programy reintegrační asistence, a to jak ve vztahu k zajištění dočasného bydlení, tak při obstarání dalších individuálních potřeb. Podle názoru zdejšího soudu proto nejsou obavy žalobkyně ohledně hrozící existenční nouze odůvodněné.
31. Kromě toho žalobkyně namítala, že žalovaný se dostatečně nevyjádřil k bezpečnostní situaci v zemi původu. K tomu krajský soud předně uvádí, že žalobkyně ve správní řízení neuvedla žádné okolnosti svědčící o tom, že by mohla být jakékoliv formě postihu vystavena. Naopak výslovně uvedla, že Vietnam v posledních letech opakovaně navštívila, přičemž jí v případě

návratu nic nehrozí. Až v žalobě uplatněné tvrzení o hrozbě vážné újmy uvěznění či jiné formy represe se proto ze strany žalobkyně jeví jako účelové.

32. Bez ohledu na tuto skutečnost je nutné doplnit, že žalovaný při rozhodování vycházel z relevantních informací o zemi původu, ze kterých nevyplývá, že by ve Vietnamu docházelo k diskriminaci či perzekuci tzv. navrátilců, resp. osob, které v jiném státě neúspěšně žádaly o udělení mezinárodní ochrany. Naopak lze poukázat na ve správním spisu založenou Informaci Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 28. 4. 2018, ze které vyplývá, že ve Vietnamu je garantována svoboda pohybu, včetně vycestování do zahraničí, emigrace a repatriace. Případná omezení nebo riziko nevhodné zacházení či trestání se vztahují pouze na politické aktivisty, osoby odsouzené za ohrožování národní bezpečnosti, nebo příslušníky některých etnických menšin. Podle Informace OAMP ze dne 31. 5. 2019 navíc tamní vláda spolupracuje s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a dalšími humanitárními organizacemi, a to rovněž ve vztahu k ochraně navrátilců, resp. neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu.
33. V řízení pak nevyšly najevo žádné indicie svědčící o tom, že by žalobkyně patřila do kategorie osob, které mohou být v určitých případech pronásledovány či jiné formě perzekuce vystaveny. Na tom podle názoru zdejšího soudu nic nemění ani žalobkyní odkazovaná zpráva organizace Freedom House – Svoboda ve světě 2017, která poukazuje na ojedinělé případy repatriace a uvěznění osob, které měly být v minulosti postihnuty poté, co je australské orgány zadržely na otevřeném moři a navrátily do vlasti. Jedná se o jiné skutkové okolnosti než v případě žalobkyně, které navíc nebyly v dotčené zprávě blíže vymezeny.
34. Není pravdou, že by se žalovaný bezpečností situací ve Vietnamu vůbec nezabýval. Naopak v odůvodnění napadeného rozhodnutí v kontextu opatřených zpráv o zemi původu stejně jako zdejší soud zdůraznil, že žalobkyně nebyla v minulosti politicky aktivní, resp. nevyvíjela žádnou protivládní činnost. Proto nejsou dány důvodné pochybnosti o tom, že její návrat do Vietnamu je bezpečný.

VII. Závěr a náklady řízení

35. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
36. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 10. listopadu 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.